

Regionale konferanser våren 2007 – virksomhetsbasert vurdering

Utdanningsdirektoratet ønsker på de regionale konferansene å markere myndighetenes føringer på noen overordnede og fagovergripende temaer i Kunnskapsløftet – tilpasset opplæring og vurdering, både vurdering av elever og læringer og vurdering av lærestedet, og ledelsens rolle i dette arbeidet. Innlegget om virksomhetsbasert vurdering bør belyse hva virksomhetsbasert vurdering er – som begrep og i praktiske situasjoner i opplæringen.

Konferansene må rette søkelyset mot praksisfeltet – hvordan skoler, lærebedrifter og ledere arbeider med vurdering i og av organisasjonen. Dette fokuset skal ikke bare handle om "best practice", men også synliggjøre de vanskelige og motsetningsfylte oppgavene en leder og lærestedet står overfor. Det er et mål at deltakerne forlater konferansene med ny innsikt i hvilke faglige, pedagogiske og organisatoriske utfordringer virksomhetsbasert vurdering byr på i dagens situasjon, og med konkrete tanker om hvordan de kan håndtere disse i samspill med skoleeier, lærere/instruktører, foreldre og elever/læringer.

Utdanningsmyndighetenes føringer - hvilke rammer gjelder for virksomhetsbasert vurdering?

- **Opplæringsloven § 13-10 andre ledd:** "Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte. Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultata frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-1 fjerde ledd. "

Forskrift til Opplæringsloven §2-1 og § 2-2 omhandler krav til virksomhetsbasert vurdering og rapportering: "Skolen og lærebedrifta skal jamleg vurdere i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei måla som er fastsette i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Skoleeigaren har ansvar for å sjå til at vurderinga blir gjennomført etter føresetnadene." og "Skoleeigaren skal medverke til å etablere administrative system og å innhente statistiske og andre opplysningar som trengst for å vurdere tilstanden og utviklinga innanfor opplæringa."

- **St.meld. nr. 30 (2003-2004) Kultur for læring** sier at lærestedets muligheter til å tilby tilpasset opplæring, et godt læringsmiljø og læringsutbytte krever kunnskap om sterke og svake sider ved egen virksomhet og en kultur for læring og utvikling. Det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet er et sentralt verktøy for å få til dette. Det skal bidra til kvalitetsutvikling på alle nivåer i grunnopplæringen. Systemet er fundert på et bredt kvalitetsbegrep, hvor informasjon om både læringsmiljø, læringsresultater og ressurser skal danne grunnlag for oppfølging og forbedring.
- **"Dette er kunnskapsløftet" (Rundskriv F-13/04):** omtaler nasjonalt kvalitetsvurderingssystem.
- **Strategi for kompetanseutvikling i grunnopplæringen 2005-2008**
Om forutsetninger for å lykkes med målrettet kompetanseutvikling: "For det andre må skoler og lærebedrifter ha kunnskap om sterke og svake sider ved sin egen virksomhet og om hvilke tiltak som kan føre til forbedring. Dessuten må de ha tilgang til et godt støtte- og veiledningsapparat. Skoleeierens ansvar for kompetanseutvikling innebærer også ansvar for å utvikle lokalt tilpassede metoder og rutiner for vurdering av skolens kvalitet og resultater, skolebasert vurdering (nå omtalt som virksomhetsbasert vurdering i forskriften) og å følge opp den informasjonen om læringsutbytte, læringsmiljø og ressurser som fremkommer gjennom det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet."

Noen forslag til problemstillinger:

- **Kunnskap om status på fagfeltet**

Hva vet vi ut fra **forskning og utredninger** om fakta, problemstillinger, dilemmaer og utfordringer når det gjelder vurdering på systemnivå/virksomhetsbasert vurdering?

- **Tilsyn 2006**
Fylkesmennenes nasjonale tilsyn 2006
- **Riksrevisjonen 2005-2006**
Dok. 3:10 (2004-2005) Riksrevisjonens undersøkelse av grunnskolen

- **Virksomhetsbasert vurdering i sammenheng med de andre temaene på konferansen:**
Tilpasset opplæring, vurdering av elever/læringer og ledelsens rolle i dette arbeidet

Hvordan berører disse temaene hverandre i arbeidet med å skape velfungerende organisasjoner og økt læringsutbytte for alle? Hvordan legge til rette for virksomhetsbasert vurdering som kan gi grunnlag for en hensiktsmessig tilpasset opplæring? Hvordan kan ledere bruke resultatene av vurdering på individ- og organisasjonsnivå for å bidra til økt læringsutbytte for alle?